

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั่วไปสามารถประมวลสาระที่เกี่ยวกับการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ
3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พุทธศักราช 2542
4. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
 - 4.1 ประวัติความเป็นมาของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
 - 4.2 บทบาทภาระหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร. กทม.) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด (กต.ตร. จังหวัด) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร. สถานีตำรวจ)
 - 4.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร. สถานีตำรวจ)
 - 4.4 องค์คณะของของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร. สถานีตำรวจ)
5. แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือและการมีส่วนร่วม
6. ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

สมพร เพชรสุวรรณ (2542 : 42) ให้ความหมายของการบริหารว่า การประสมประสานทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สุพิน เกษาคุปต์ (2544 : 63) ได้วิเคราะห์ถึงกระบวนการบริหารงานว่า ประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การศึกษาข้อมูลในปัจจุบันและคาดการณ์ในอนาคต
2. การจัดการองค์การ (Organizing) เป็นการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน
3. การบังคับบัญชา (Commanding) เป็นการสั่งให้คนทำงานตามที่มอบหมายงานให้ทำ บังคับบัญชาพนักงานให้ทำตามภารกิจของหน่วยงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) การจัดระเบียบการทำงานไม่ให้ก้าวท้าวกัน ติดต่อประสานงานให้หน่วยงานย่อย ๆ ต่างองค์การ และประสานคนให้ทำงานโดยราบรื่น ไม่ขัดแย้งกัน
5. การควบคุม (Controlling) การควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สมยศ นาวิการ (2545 : 29) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า เป็นศิลปะของการทำงานให้สำเร็จลุล่วงโดยใช้คนอื่นทำโดยให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารที่เรียกว่า POSDCORB ไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร กำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นระยะยาวขององค์การ และการวางแผนทางการกระทำดังกล่าวนี้ ผู้บริหารต้องพยากรณ์ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เช่น แผนงานที่วางไว้เพื่อภาวะเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองไม่อาจนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
2. การจัดองค์การ (Organizing) ผู้บริหารต้องตัดสินใจเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน ให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องกำหนดแบบขององค์การ เพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางเอาไว้
3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) เกี่ยวข้องกับการจัดหาบุคคลมาปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม เมื่อผู้บริหารได้กำหนดตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมในหน้าที่การ จัดองค์การแล้ว หน้าที่การ จัดองค์การและการบริหารงานบุคคลเป็นงานที่ต้องปฏิบัติอยู่เรื่อย ๆ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและบุคคล
4. การสั่งการ (Directing) หน้าที่การสั่งการเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางบุคคลในองค์การ เป็นผลสืบเนื่องมาจากสมาชิกทุกคนภายในองค์การต่างรวมพลังเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องมีหน้าที่ออกคำสั่ง ชี้แนะผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาว่าจะปฏิบัติงานเมื่อใด อย่างไร และต้องเป็นที่แน่ใจว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทราบความต้องการของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) การปฏิบัติงานของสมาชิกขององค์กรต้องมีความเกี่ยวข้องกับระหว่างกัน ดังนั้น การประสานงานจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การรายงาน (Reporting) เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวกับการรายงานผลการปฏิบัติงานและเป็นแนวทางที่ใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานได้ ในที่นี้รวมถึงการติดต่อสื่อสารด้วย การทำรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชารู้ถึงความเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จำเป็นต้ององค์กร

7. การงบประมาณ (Budgeting) งบประมาณเป็นแผนงานชนิดหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากงบประมาณจะเป็นแผนชนิดหนึ่งแล้ว งบประมาณยังเป็นแนวทางของการควบคุมด้วย

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546 : 27) ได้วิเคราะห์ถึงกระบวนการจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่านแล้วเห็นว่ากระบวนการบริหารสามารถจำแนกตามกรอบแนวคิดที่เรียกว่า PAMS-POSDCORB ได้ดังนี้

1. นโยบาย (Policy) หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมถึงวิสัยทัศน์ของการพัฒนา ซึ่งหมายถึงลักษณะของการวางแผนทางการพัฒนาไว้ในอนาคตในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

2. อำนาจหน้าที่ (Authority) หมายถึง อำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีกฎหมายรองรับ

3. จริยธรรม (Morality) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในการบริหารงานของบุคลากร เช่น บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต บริสุทธิ์ใจ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีเมตตา

4. จิตวิญญาณ (Spirit) หมายถึง จิตวิญญาณของบุคลากรที่เป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อส่วนรวมหรือการแสดงความรักชอบเมื่อบริหารงานผิดพลาดตามสมควรแก่กรณี

5. การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนา

6. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง รูปแบบและโครงสร้าง รวมทั้งการจัดส่วนราชการ

7. การบริหารงานบุคคล (Staffing) หมายถึง การบังคับบัญชา ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารงาน

8. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การบังคับบัญชา ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารงาน

9. การประสานงาน (Co-ordinating) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างหน่วยงาน และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับประชาชน

10. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานเสนอความเห็นหรือยื่นเรื่องร้องเรียน และการควบคุมตรวจสอบการบริหารงานจากภายในและภายนอก

11. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การคลัง การงบประมาณ รายได้และรายจ่าย ของหน่วยงาน

จากแนวคิดและความหมายของการบริหารงาน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารงานใด ๆ ก็ตาม ต้องกำหนดวัตถุประสงค์และหลักการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ควรมีการติดต่อประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ

การบริหารงานตำรวจมีพื้นฐานจากหลักการของระบบราชการ (Bureaucracy) ของแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ในทัศนะของเวเบอร์ อำนาจหน้าที่รูปนัยตามสายการบังคับบัญชา คือ ส่วนประกอบสำคัญขององค์การทั้งหมด อำนาจหน้าที่ดังกล่าวผูกติดอยู่กับตำแหน่งทางราชการ ไม่ใช่ตัวบุคคลดังที่ เวเบอร์ (Weber. 1947 : 7-133) กล่าวว่า หลักของสายการบังคับบัญชาและของระดับอำนาจหน้าที่ หมายความว่า ระบบที่มีระเบียบแน่นอนมั่นคงระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีการกำกับดูแลผู้อยู่ในตำแหน่งต่ำกว่า โดยผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงกว่า ในปัจจุบัน องค์การตำรวจทั่วโลกมีลักษณะระบบราชการตามที่เวเบอร์กล่าวไว้ กล่าวได้ว่าโครงสร้างระบบราชการจะมีลักษณะถูกต้องสมเหตุสมผลก็ต่อเมื่อองค์การนั้น ๆ มีลักษณะตามองค์ประกอบแบบอุดมการณ์ (Ideal type) ดังต่อไปนี้ เวเบอร์ (Weber. 1947 : 329-330)

ระเบียบข้อบังคับและงานประจำ (Rulification and routinezation) หมายถึง หน่วยราชการมีลักษณะปฏิบัติงานต่อเนื่องถาวรมีกฎเกณฑ์เป็นเครื่องช่วยในการวินิจฉัยสั่งการ

การแบ่งงาน (Division labor) กล่าวคือ หน่วยราชการต้องมีการจัดแบ่งงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมอบหมายอำนาจหน้าที่แก่ผู้ที่ครองตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้

การจัดลำดับอำนาจหน้าที่ (Hierarchy of authority) ในการจัดหน่วยงานนั้น ต้องอาศัยหลักการกำหนดลำดับความรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งสูงกว่าควบคุมบังคับบัญชาผู้ที่อยู่ในตำแหน่งต่ำกว่า ได้แก่

1. ความชำนาญการ (Expertise) ในการสร้างผู้ชำนาญการจำเป็นต้องอาศัยการฝึกอบรมเป็นหลัก

2. กฎข้อบังคับเป็นลายลักษณ์อักษร (Written rule) ในข้อนี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ จะต้องดำเนินการในลักษณะการบันทึกเป็นหลักฐานด้วย

การแยกความเป็นเจ้าของ (Separation of ownership) หมายความว่า คณะผู้บริหารงานในระบบราชการย่อมไม่มีกรรมสิทธิ์ในวิธีการผลิต หรือการบริหารในทัศนะของเวเบอร์ ยิ่งหน่วยงานมีลักษณะครบถ้วนและใกล้เคียงกับองค์ประกอบที่กล่าวไว้ข้างบนเพียงใด หน่วยงานนั้นก็จะมีลักษณะเป็นระบบราชการมากขึ้นเพียงนั้น จากหลักระบบราชการในแบบเหตุผล-นิตินิยม (Rational-legal) นี้มีผลกระทบทำให้หน่วยงานตำรวจส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้หน่วยงานตำรวจปลอดจากอิทธิพลทั้งภายในและภายนอกหน่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากระบบเส้นสายในทางการเมือง ส่วนระบบการตำรวจไทยได้แยกเป็นอิสระจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในปี พ.ศ. 2521 (นิกร บัวเพชร. 2548 : 15)

ปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกาการโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2541 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกาเล่มที่ 115 ตอนที่ 73 ก วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2541 โดยมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2541 เป็นต้นไป (สำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ.2403 ถึงปัจจุบัน. 2552 : ออนไลน์) ในการแบ่งส่วนราชการและการปกครองบังคับบัญชาสำนักงานตำรวจแห่งชาติขณะนี้ ยังเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2539 และประกาศคณะปฏิวัติแก้ไขเพิ่มเติมความเหมาะสมอีกหลายฉบับ ซึ่งการแบ่งส่วนราชการตำรวจ มีการจัดส่วนราชการออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2552 : ออนไลน์)

1. ราชการบริหารส่วนกลาง ประกอบด้วย
 - 1.1 สำนักงานเลขาธิการกรม
 - 1.2 สำนักงานจเรตำรวจ
 - 1.3 กองการเงิน
 - 1.4 สำนักงานกำลังพล
 - 1.5 กองการต่างประเทศ
 - 1.6 กองคดี
 - 1.7 กองวิชาการ
 - 1.8 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
 - 1.9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล

- 1.10 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 1.11 กองบัญชาการศีกษา
- 1.12 ตำรวจภูธรภาค 1-9
- 1.13 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- 1.14 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- 1.15 สำนักงานตำรวจสันติบาล
- 1.16 สำนักงานแผนงานและงบประมาณ
- 1.17 สำนักงานแพทย์ใหญ่
- 1.18 สำนักงานวิทยาการตำรวจ
- 1.19 สำนักงานส่งกำลังบำรุง
- 1.20 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย
 - 2.1 ตำรวจภูธรจังหวัด
 - 2.2 ตำรวจภูธรอำเภอ
 - 2.3 ตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ
 - 2.4 ตำรวจตำบล

และในการแบ่งส่วนราชการของกรมตำรวจ สามารถแบ่งกลุ่มตามหลักฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายต่าง ๆ ได้ 3 ฝ่าย ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2552 : ออนไลน์)

1. ฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย หน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยการในด้านต่าง ๆ ของกรมตำรวจ เป็นหน่วยงานในระดับเทียบเท่ากองบัญชาการ 4 หน่วยงาน คือ สำนักงานกำลังพล สำนักงานส่งกำลังบำรุง สำนักงานแผนและงบประมาณ สำนักงานจรตำรวจ นอกจากนี้ยังมี หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการ ซึ่งมีระดับเป็นกองบังคับการอีก 6 กองบังคับการ คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองวิชาการ กองคดี กองการต่างประเทศ กองการเงิน และงานตรวจสอบภายใน

2. ฝ่ายปฏิบัติการ กรมตำรวจได้จัดแบ่งหน่วยงานที่เป็นกำลังปฏิบัติการออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ หน่วยงานในระดับเทียบเท่ากองบัญชาการ 4 หน่วยงาน คือ สำนักงานกำลังพล สำนักงานส่งกำลังบำรุง สำนักงานแผนและงบประมาณ และสำนักงานจรตำรวจ นอกจากนี้ยังมี หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการ ซึ่งมีระดับเป็นกองบังคับการอีก 6 กองบังคับการ คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองวิชาการ กองคดี กองการต่างประเทศ กองการเงิน และงานตรวจสอบภายใน

2.1 หน่วยงานปฏิบัติด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งงานส่วนใหญ่จะเป็นงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม งานด้านรักษากฎหมายและอำนวยความสะดวก จัดหน่วยปฏิบัติการ โดยหลักการแบ่งพื้นที่เป็น 10 หน่วยงาน คือ ตำรวจภาค 1-9 และกองบัญชาการตำรวจนครบาล นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่เสริมการปฏิบัติทั้งประเทศอีก 1 กองบัญชาการ คือ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

2.2 หน่วยปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคง ซึ่งงานส่วนใหญ่จะเป็นด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย การก่อความไม่สงบหรือการก่อความกระทบกระเทือนความมั่นคง และการสกัดกั้นการรุกรานจากกำลังภายนอกประเทศ ซึ่งหน่วยงานสำคัญของกรมตำรวจที่รับผิดชอบ คือ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานตำรวจสันติบาล

2.3 หน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพิเศษ ซึ่งเป็นงานเฉพาะด้านนอกเหนือจากงานด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และงานด้านการรักษาความมั่นคง โดยประกอบด้วยหน่วยงานระดับกองบัญชาการ 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานนายตำรวจประจำราชสำนัก กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

3. ฝ่ายสนับสนุน คือ หน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจ ประกอบด้วย หน่วยงานระดับกองบัญชาการ 4 หน่วย คือ สำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานวิทยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ คือ หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการศึกษาอบรมพัฒนาข้าราชการตำรวจ

โดยภารกิจของกรมตำรวจตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2539 มาตรา 4 ให้กรมตำรวจ กระทรวง มหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2552 : ออนไลน์)

1. รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และ พระราชอาคันตุกะ
2. ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา และตาม กฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา
3. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความ ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และให้บริการแก่สังคม ในอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ
4. รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ หรือ ตามที่กระทรวง หรือ คณะรัฐมนตรี

ส่วนอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กำหนดให้กรมตำรวจรับผิดชอบไว้แล้วนั้น กรมตำรวจได้มีการกำหนดภารกิจหลักและงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารเพื่อให้มีความชัดเจน และขยายความอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1. งานด้านการป้องกันและการระวังปราบปรามการกระทำผิดอาญา
2. งานสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดทางอาญา และดำเนินการกับผู้กระทำผิดซึ่งแยกเป็นการสืบสวนก่อนและหลังเกิดการกระทำผิดทางอาญา และการสอบสวนหลังเกิดการกระทำผิดทางอาญา
3. งานรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และความมั่งคั่งภายในราชอาณาจักร ได้แก่ การต่อต้านการก่อการร้าย และการรักษาความปลอดภัยชายแดน
4. งานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
5. ให้บริการแก่สังคมตามอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ ซึ่งนอกจากจะเป็นดำเนินการงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจในข้อ 1 ถึง 4 แล้ว ยังครอบคลุมถึงงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย คือ
 - 5.1 งานท่องเที่ยว
 - 5.2 งานสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
 - 5.3 งานตำรวจทางหลวงและจราจร
 - 5.4 งานตำรวจปราบปรามยาเสพติด
 - 5.5 งานตำรวจตระเวนชายแดน
 - 5.6 งานตำรวจน้ำ
 - 5.7 งานแพทย์ตำรวจ
 - 5.8 งานตรวจคนเข้าเมือง
 - 5.9 งานดับเพลิง
 - 5.10 งานทะเบียน
 - 5.11 งานตำรวจรถไฟ
 - 5.12 งานตำรวจป่าไม้

จากแนวคิดการบริหารงานตำรวจ สรุปได้ว่าการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการปรับปรุงขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของตำรวจ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจต่อไป

3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

พุทธศักราช 2542

ตามที่พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 230 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น โดยที่การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว เป็นอิสระภายในกรอบของกฎหมาย มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนในการตรวจสอบ ติดตามการบริหารงานและให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ

อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. 2542”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 3/2542 ลงวันที่ 7 มกราคม 2542 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

ข้อ 4 ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 5 หมวด 1 ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ คณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.” ประกอบด้วย

- (1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ
- (4) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (5) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
- (6) อัยการสูงสุด เป็นกรรมการ
- (7) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- (8) เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นกรรมการ
- (9) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ
- (10) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ที่มีอาวุโสลำดับหนึ่งและสองเป็นกรรมการ
- (11) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามข้อ 6

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการสำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนไม่เกิน 2 คน ตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 6 ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 5(11) ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้มีความรู้และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ตามข้อนี้ จำนวนสาขาละไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการตามข้อ 5(1) ถึง (10) คัดเลือกให้ได้จำนวนสาขาละ 1 คน เพื่อเสนอประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้ง ดังนี้

- (1) สาขานิติศาสตร์
- (2) สาขารัฐศาสตร์
- (3) สาขารัฐประศาสนศาสตร์
- (4) สาขานิติศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน
- (5) สาขาเศรษฐศาสตร์
- (6) สาขาการศึกษา หรือครุศาสตร์
- (7) สาขาอาชีวศึกษา หรือการบริหารงานยุติธรรม
- (8) สาขาพัฒนาสังคม
- (9) สาขาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา หรือสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีความรู้ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวงการ

ตามสาขาที่กำหนด

- (3) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (4) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภา
- (5) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (7) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปีและอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่า 2 วาระไม่ได้

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระตามวรรค 1 แล้ว หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่แล้ว

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสาขาใดว่างลงเมื่อครบวาระ หรือก่อนถึงกำหนดตามวาระ ให้ดำเนินการตามข้อ 6 ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มิได้ตำแหน่งว่างและให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ถ้าวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นเหลือไม่ถึง 90 วัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งก็ได้

ข้อ 9 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7
- (4) กต.ตร. ตามข้อ 5(1) ถึง (10) มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม

ข้อ 10 ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดอยู่ในตำแหน่งหรือไม่ ให้ กต.ตร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 11 กต.ตร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการกำหนดนโยบายการบริหารงาน
ตำรวจ
- (2) ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ
- (3) แนะนำ ให้คำปรึกษาการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (4) รับคำร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตาม
ระเบียบที่ กต.ตร. กำหนด
- (5) กำหนด แก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุก
ระดับ
- (6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ
- (7) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่
กต.ตร. มอบหมาย
- (8) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 12 การประชุมของ กต.ตร. ต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน

กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือตามเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 13 หมวด 2 ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.กทม.” ประกอบด้วย

- (1) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ
- (2) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ คนหนึ่งที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ
- (3) ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นรองประธานกรรมการ
- (4) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- (5) อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา เป็นกรรมการ
- (6) รองผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้ที่มีอาวุโสลำดับที่หนึ่งและสองเป็นกรรมการ

(7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามข้อ 14

ให้ผู้บังคับการกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเลขานุการ และรองผู้บังคับการกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวนหนึ่งคนและข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวนหนึ่งคนตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 14 ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 13 (7) ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล และรองผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีอำนาจหน้าที่สรรหาผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกิจการด้านต่าง ๆ ตามข้อนี้จำนวนด้านละไม่น้อยกว่า 6 คน แต่ไม่เกิน 9 คน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการตามข้อ 13(1) ถึง (6) คัดเลือกให้ได้จำนวนกิจการด้านละ 2 คน เพื่อประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้งดังนี้

- (1) ด้านการบริหาร การจัดการศึกษา หรือการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร
- (2) ด้านธุรกิจภาคเอกชน ซึ่งประกอบการในกรุงเทพมหานคร
- (3) ด้านกิจการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ ซึ่งจัดขึ้นโดยไม่แสวงหากำไรและมีวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้กรรมการตามข้อ ข. และ ค. ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานองค์การของรัฐ

ข้อ 15 ให้นำข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 12 มาใช้กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 13(7) และ กต.ตร.กทม. โดยอนุโลมกรณีที่บทบัญญัติใดกล่าวถึง กต.ตร. ให้หมายถึง กต.ตร.กทม.

ในกรณีมีปัญหาต้องตีความระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับ กต.ตร.กทม. ให้ กต.ตร.กทม. เสนอให้ กต.ตร. วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 16 กต.ตร.กทม. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

(2) ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(3) รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.กทม. มอบหมาย

(6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร. ทราบตามที่ กต.ตร. กำหนด

(7) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กต.ตร. มอบหมาย

ข้อ 17 หมวด 3 ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า กต.ตร. จังหวัด และวงเล็บชื่อจังหวัดต่อท้ายประกอบด้วย

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(2) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(3) ผู้บังคับการกองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค หรือผู้แทน เป็นกรรมการ

(4) อัยการจังหวัด เป็นกรรมการ

(5) นายกองกิจการบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ

(6) รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้ที่มีอาวุโสลำดับที่หนึ่ง เป็นกรรมการ

(7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งเป็นประธานกรรมการแต่งตั้งตามข้อ 18

ให้ผู้กำกับ การทำหน้าที่อำนวยการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นเลขานุการ และรองผู้กำกับการ ทำหน้าที่อำนวยการตำรวจภูธรจังหวัด จำนวนหนึ่งคน และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด จำนวนหนึ่งคน ตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 18 ในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 17 (7) ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ สรรหาผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกิจการด้านต่าง ๆ ตามข้อนี้จำนวนด้านละไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการ ตามข้อ 17 (1) ถึง (6) คัดเลือกให้ได้จำนวนกิจการด้านละหนึ่งคนเพื่อประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้ง ดังนี้

(1) ด้านการปฏิบัติราชการ หรือการปกครองส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดนั้น

(2) ด้านการบริหาร การจัดการศึกษา การสอนหรือการวิจัย ซึ่งดำเนินการในจังหวัดนั้น

(3) ด้านการบริหาร การแพทย์ การสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการในจังหวัดนั้น

(4) ธุรกิจภาคเอกชนด้านพาณิชยกรรม การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจบริการ หรือธุรกิจการเงิน ซึ่งประกอบการในจังหวัดนั้น

(5) ธุรกิจภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม ซึ่งประกอบการในจังหวัดนั้น

(6) ด้านองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยไม่แสวงหากำไรและมีวัตถุประสงค์ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ในจังหวัดนั้น

(7) ด้านเกษตรกรรมซึ่งประกอบการในจังหวัดนั้น

ทั้งนี้ กรรมการตามข้อ (4) ถึง ข้อ (7) ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานองค์การของรัฐ

ข้อ 19 ให้นำข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 12 มาใช้กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 17 (7) และ กต.ตร.จังหวัด โดยอนุ โลม กรณีที่ทบทบญญัติใดกล่าวถึง กต.ตร. ให้หมายถึง กต.ตร.จังหวัด

ในกรณีที่มีปัญหาต้องตีความระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.จังหวัดให้ กต.ตร.จังหวัด เสนอ กต.ตร. วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 20 กต.ตร.จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัด ให้เป็นไปตาม นโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

(2) ประสานการตรวจสอบและการติดตาม การปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัด

(3) รับคำร้องเรียนของประชาชน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด

- (4) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ
 - (5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ กต.ตร.จังหวัด มอบหมาย
 - (6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร. ทราบตามที่ กต.ตร. กำหนด
 - (7) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กต.ตร. มอบหมาย
- (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2552 : ออนไลน์)

4. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

4.1 ประวัติความเป็นมาของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

พุทธศักราช 2541 รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัวเป็นอิสระภายในกรอบของกฎหมาย มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตรวจสอบติดตามและให้ข้อเสนอแนะแก่ตำรวจอย่างเป็นระบบ จึงได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา โอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงและมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกระทำความผิดอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ต่อมาวันที่ 14 ตุลาคม 2541 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร 0204/ว(ก) 13744 ถึงกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่าบัดนี้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ในร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดให้นำประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 115 ตอนที่ 73 วันที่ 16 ตุลาคม 2541 ต่อไป สืบเนื่องจากการมีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 ดังกล่าว โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับและการกระจายอำนาจทางการบริหารไปให้หน่วยงานระดับภูมิภาคอย่างเต็มที่ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีจึงได้วางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. 2542 ขึ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (กต.ตร.) เป็นองค์การ นโยบายตำรวจแห่งชาติ และให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด (กต.ตร.

จังหวัด) ตลอดจนกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ) เป็นองค์กรที่นำนโยบายพัฒนา และการบริหารงานตำรวจไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามนโยบายระดับชาติที่กำหนด รวมทั้งนำความคิดเห็น และปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่กลับขึ้นสู่กระบวนการกำหนดนโยบายระดับชาติให้สอดคล้อง กับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการทุกระดับ (คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจภูธรพระนครศรีอยุธยา. 2551 : ออนไลน์)

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้ถูกนำมาปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเมื่อครั้งมีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2541 โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อให้เป็นองค์กรที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการตำรวจระดับต่าง ๆ การจัดตั้งองค์กรคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ครั้งแรกได้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พุทธศักราช 2542 ตามระเบียบนี้กำหนดให้มี กต.ตร. 2 ระดับ คือ

1. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า (กต.ตร.)

2. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร โดยเรียกย่อว่า (กต.ตร. กทม.) และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด โดยเรียกย่อว่า (กต.ตร. จังหวัด) ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ ได้ออกระเบียบ กต.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ. 2543 กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาค 1 ถึง 9 เรียกโดยย่อว่า กต.ตร. สถานีตำรวจ เป็นองค์กรที่นำนโยบายพัฒนา และการบริหารงานตำรวจไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามนโยบายระดับชาติที่กำหนด รวมทั้งนำความคิดเห็นและปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่กลับขึ้นสู่กระบวนการกำหนดนโยบายระดับชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการทุกระดับ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2544 : 1)

จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจนั้น รัฐต้องการที่จะให้ประชาชนทุกระดับ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยให้ความคิดเห็นและช่วยกันแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับคนในพื้นที่กลับขึ้นสู่กระบวนการกำหนดนโยบายระดับชาติเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

4.2 บทบาทภาระหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ จังหวัด (กต.ตร.จังหวัด) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ)

การจัดองค์คณะ กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด กต.ตร. สน.และ กต.ตร. สภ. ตามระเบียบที่ ก.ต.ช. กำหนดมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นองค์กรตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งให้เป็นไปตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเน้นความโปร่งใสตรวจสอบได้ ตลอดจนเป็นการผสมผสานและบูรณาการระหว่างตำรวจ ฝ่ายปกครอง องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและประชาชน เพื่อให้องค์กร กต.ตร. ทุกระดับ เป็นองค์กรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ นำมาซึ่งความผาสุกของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น จากแนวคิดการจัดองค์กร กต.ตร.ดังกล่าว ก.ต.ช. จึงกำหนดให้ กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด กต.ตร. สน.และ กต.ตร. สภ. มีบทบาทภารกิจ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552 : ออนไลน์)

ภารกิจหลัก

1. ตามมาตรา 18(6) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 กำหนดให้ กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด กต.ตร. สน.และ กต.ตร. สภ. มีบทบาทภาระหน้าที่ในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ บช.น. / ภ.จว. ให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช. และการบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ และกฎหมายอื่น ซึ่ง ก.ต.ช. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไว้ในระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. 2549

2. นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการตรวจสอบติดตามผลคำร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะตามนัยระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยการรับคำร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะของประชาชน พ.ศ. 2549 อีกส่วนหนึ่งด้วย

ภารกิจสนับสนุน

เป็นภารกิจตามที่ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. 2549 กำหนดไว้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรจังหวัด สถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจภูธรแล้วแต่กรณี

2. ส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจและการบริหารงานตำรวจ

3. ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

4. แนะนำและช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์งานของ บช.น./ จังหวัดหรือสถานีตำรวจ แล้วแต่กรณี

5. ตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานหรือที่ปรึกษา

ภารกิจมีส่วนร่วม

เนื่องจากองค์กร กต.ตร. ในปัจจุบันเป็นองค์กรที่มีประชาชนในท้องถิ่น/ ชุมชนเป็นกรรมการในสัดส่วนที่เท่า ๆ กันกับข้าราชการ ดังนั้นตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ จึงกำหนดให้ กต.ตร. เป็นองค์กรสำคัญมีบทบาทเป็นแกนนำในการให้ท้องถิ่น/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยกำหนดบทบาทไว้ดังนี้

กำหนดให้ กต.ตร.สน./สภ. มีบทบาทในการกำหนดลักษณะ รูปแบบและวิธีการให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจของ สน./สภ. ด้านต่าง ๆ รวม 6 ด้าน

1. ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
2. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน
3. ด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติด
4. ด้านการจราจร
5. ด้านการดูแลสาธารณสมบัติ
6. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

คำนี้ถึงปัจจัยทางด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย สภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของแต่ละท้องถิ่นและชุมชนเป็นสำคัญ ทั้งยังกำหนดลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ 5 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษาและค้นคว้าหาสภาพและสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

2. มีส่วนร่วมในการริเริ่มและตัดสินใจกำหนดกิจกรรมและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

3. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ/หรือการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ

4. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจกรรม
5. มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและปรับปรุง

4.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ)

ตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2549 หมวด 1 ส่วนที่ 3 ข้อ 20 ระบุไว้ว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ มีดังนี้

1. รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจากคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามนโยบาย
2. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบายตำรวจแห่งชาติ
3. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจและการบริหารงานตำรวจ
4. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ
5. รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการรับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ
6. ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่
7. ให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์งานของสถานีตำรวจ
8. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรมอบหมาย
9. รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติทราบตามที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติกำหนด
10. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติมอบหมาย

4.4 องค์คณะของของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจ (กต.ตร. สถานีตำรวจ) ประกอบด้วย

- 4.4.1 หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลเป็นกรรมการ

4.4.2 ผู้อำนวยการเขตหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนใดส่วนหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนั้น จำนวนเขตละ 1 คน เป็นกรรมการ

4.4.3 ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละงานของสถานีตำรวจ ตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย จำนวนไม่เกิน 4 คน เป็นกรรมการ

4.4.4 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนซึ่งดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจนั้นที่ได้รับการเลือกจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนด้วยตนเอง จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ

4.4.5 ข้าราชการประจำอื่นนอกจากข้าราชการตำรวจ หรือพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้นจำนวนไม่เกิน 3 คน เป็นกรรมการ

4.4.6 ประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า 6 คน แต่ไม่เกิน 9 คน เป็นกรรมการ

องค์คณะของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจภูธร ประกอบด้วย

1. หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร เป็นกรรมการ
2. นายอำเภอหรือปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการยกเว้นสถานีตำรวจภูธรตำบลพญา ให้ปลัดเมืองพญาหรือรองปลัดเมืองพยามอบหมาย จำนวน 1 คน
3. ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละงานของสถานีตำรวจ ตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย จำนวนไม่เกิน 4 คน เป็นกรรมการ
4. นายกเทศมนตรี ที่มีเขตพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ที่สถานีตำรวจนั้น เป็นกรรมการ หากในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้นมีนายกเทศมนตรีหลายคนให้นายกเทศมนตรีเลือกกันเองให้ได้จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
5. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ที่สถานีตำรวจนั้น เป็นกรรมการ หากในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้นมีนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล หลายคนให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล เลือกกันเองให้ได้จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
6. กำนัน ที่มีเขตพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ที่สถานีตำรวจนั้น เป็นกรรมการ หากในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้นมีกำนัน หลายคนให้กำนัน เลือกกันเองให้ได้จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
7. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนซึ่งดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจนั้นที่ได้รับการเลือกจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนด้วยตนเอง จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ

8. ข้าราชการประจำอื่นนอกจากข้าราชการตำรวจ หรือพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้นจำนวนไม่เกิน 3 คน เป็นกรรมการ

9. ประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า 6 คน แต่ไม่เกิน 9 คน เป็นกรรมการให้หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมายข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการ จำนวน 1 คน และเป็นผู้ช่วยเลขานุการจำนวน 2 คน กรรมการที่มาจากประชาชนใน กต.ตร.สน. และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจภูธร มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกันดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ หรือประกอบอาชีพในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้น
3. ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
4. ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
5. ไม่เป็นข้าราชการประจำ หรือพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
6. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
7. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
8. ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552 : ออนไลน์)

5. แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือและการมีส่วนร่วม

ความร่วมมือเป็นพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อบุคคลอย่างน้อยสองคนขึ้นไป ปฏิบัติงานร่วมกันหรือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งที่จะให้บรรลุเป้าหมายอันเดียวกันซึ่งความร่วมมือนั้น ไม่ใช่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างง่ายดายหรือเกิดขึ้นได้ในสุญญากาศหากแต่เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาสนับสนุนหรือเอื้ออำนวยให้เกิดขึ้นกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือความร่วมมือนั้นเป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอื่น ๆ นั้นเอง

5.1 ความหมายของความร่วมมือ

ลินด์เกรน (Lindgrens. 1976 : 227) ให้ความหมายของความร่วมมือว่าเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันโดยวิธีช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกคนยอมรับของกันและกัน การร่วมมืออาจเกิดขึ้นได้เพียงแต่เราไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับแบบแผน บทบาทที่มีการปฏิบัติ

มาร์เวล และชมิทท์ (Marwell & Schmitt. 1975 : 9) ได้ชี้ให้เห็นว่าความร่วมมือนั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. เกิดขึ้นจากบุคคลสองคนขึ้นไปมีเป้าหมายร่วมกัน
2. บุคคลที่ร่วมมือกันเห็นว่าเมื่อร่วมมือกันแล้วจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนให้กับตนเอง
3. ความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ต้องมีการประสานงานกัน
4. ความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อแต่ละฝ่ายได้รับข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอและให้เขาเกิดความรู้ความเข้าใจหรือเห็นดีด้วย
5. ลักษณะของบุคคล หมายถึง กิริยามารยาท อายุ เพศ จะมีบทบาทอย่างมากที่ทำให้เกิดความร่วมมือ

สลาวิน (Slavin. 1983 : 3-5) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สามารถที่จะทำงานร่วมกัน มีการสื่อสาร กระตุ้น หรือ ขอร้อง ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกัน เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย

ซีเฟลด์ท์และบาร์บิว (Seefeldt & Barbour. 1986 : 401) กล่าวว่า การให้ความร่วมมือ (Cooperating) เป็นทักษะการลด การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง ฝึกคิดถึงประโยชน์ของกลุ่มเป็นสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ และพร้อมที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายเหมือนกันซึ่งทุกคนจะมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้งานขององค์กรสำเร็จไปด้วยดี

5.2 ปัจจัยที่จะทำให้เกิดความร่วมมือ

การร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ง่ายถ้าสถานการณ์อำนวยความสะดวกนั้น ได้แก่ (นิศากร พ่วงมหา. 2536 : 67)

1. สถานการณ์ที่ทำให้เกิดอันตรายแก่คนส่วนใหญ่หรือทำให้คนส่วนใหญ่เสียประโยชน์จะทำให้คนในกลุ่มหันมาร่วมมือกันมากขึ้น

2. บุคลิกภาพของสมาชิกในกลุ่ม ได้มีการศึกษาเรื่องนี้ พบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพเผด็จการมักเป็นผู้ที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับใคร หรือให้ความร่วมมือก็ให้โดยไม่จริงใจ ดังนั้น กลุ่มคนที่มีลักษณะเผด็จการเป็นสมาชิกกลุ่มเหล่านั้นมักไม่ค่อยมีความร่วมมือกัน

3. ในกลุ่มที่มีสมาชิกมีความคุ้นเคยกันหรือมีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึงกัน กลุ่มเหล่านี้จะมีการร่วมมือกันดี เช่น ในกลุ่มคนที่มีฐานะยากจนด้วยกันให้ความช่วยเหลือกันเป็นต้น

5.3 ความหมายของการมีส่วนร่วม

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2542 : 130) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีเป้าหมายของการพัฒนาเข้ามาร่วมโครงการพัฒนาตั้งแต่เริ่มโครงการ ดำเนินการประเมินโครงการ จนเสร็จสิ้นโครงการ

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543 : 138-139) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหาการวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

2.2 การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศ ให้มีอำนาจทางการเมือง การบริหาร มีอำนาจต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรอยู่ในมาตรฐานเดียวกันโดยประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการคืนอำนาจการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545 : 69) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความ

คิดเห็น การมีส่วนร่วมในการยอมรับในเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2547 : 113) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การมีส่วนร่วมตั้งแต่คิด โครงการ กิจกรรม โดยเริ่มค้นหาปัญหา สาเหตุ วางแผน ตัดสินใจ ดำเนินงาน ระดมทรัพยากร กำหนดเป้าหมาย สรุบบทเรียน ติดตามประเมินผล รับผลที่เกิดร่วมกัน ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่ในความเป็นธรรม

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ร่วมใจกันในการระบุปัญหาและความต้องการ การวางแผนและการตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ โดยเป็นการร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชน

6. ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน

นักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน ดังนี้

6.1 เพศ

พิทยา สุทธิธรรม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ถึง 9 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีอายุแตกต่างกัน ระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาต่างกัน จะมีพฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีเพศแตกต่างกัน ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ชั้นยศแตกต่างกัน สถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน และสถานภาพครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน

6.2 อายุ

ธิติพงษ์ เศรษฐีสมบัติ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่มีต่อคณะกรรมการตำรวจ พบว่า ผู้กำกับที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคณะกรรมการตำรวจไม่แตกต่างกัน

จิตสันต์ ผลประสิทธิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ถึง 9 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน การได้รับการฝึกอบรมด้านการสืบสวนไม่แตกต่างกัน

การม ผลสุทธิ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

6.3 สถานภาพ

นันทุช นพคุณ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนในสถานีตำรวจนครบาล ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น กล่าวคือ พนักงานสอบสวนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่าง ๆ ในด้านบรรยากาศในการสอบสวน ปริมาณงานสอบสวนต่างกัน

พลทิต ไชยรส (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามอาชญากรรม : ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า สถานภาพการสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามไม่แตกต่างกัน

6.4 ระดับการศึกษา

ธนายุทธ สาระใต้ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันไปโดยขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ อาทิ ระดับการศึกษา เป็นต้น

อมรนต์ มาลัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่มีต่อภารกิจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า กรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจ ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภารกิจในบทบาทของคณะกรรมการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทศพล อำไพพิพัฒน์กุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชน

6.5 ประเภทของคณะกรรมการ

อานุกาพ สุจินพรหม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ ที่มีความแตกต่างกันของ ชั้นยศ ทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดโดย กต.ตร. และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ กต.ตร. ที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ไม่แตกต่างกัน

ชัชวาล มหาศรานนท์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีชั้นยศต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปจากงานวิจัยข้างต้น กล่าวได้ว่า ในการศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจภูธรพระนครศรีอยุธยา ควรมีการศึกษาจากปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และประเภทของกรรมการ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในแต่ละรายด้าน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

ธนาชัย ไหลงาม (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานสารสนเทศของสถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานสารสนเทศของสถานีตำรวจภูธร ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 150 คน ซึ่งได้มาด้วยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และสุ่มด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .58-.91 และค่าความเชื่อมั่น .96 ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปในการดำเนินงานสารสนเทศ ส่วนใหญ่สถานีตำรวจภูธรมีบุคลากรรับผิดชอบงานสารสนเทศทุกด้าน มีงบประมาณในการดำเนินงานสารสนเทศไม่เพียงพอทุกด้านและไม่มีห้องสำหรับการดำเนินงานสารสนเทศโดยเฉพาะ สภาพการดำเนินงานสารสนเทศตามกระบวนการ 5 ด้าน พบว่า ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ

วัตถุประสงค์รายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ ด้านการตรวจสอบข้อมูลส่วนใหญ่ ตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องภายหลังการเก็บข้อมูล โดยวิธีให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบเอง ด้านการจัดกระทำข้อมูล ส่วนใหญ่ไม่ได้นำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดกระทำข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล จัดเก็บข้อมูลในลักษณะแฟ้มเอกสารมากที่สุด และแบ่งประเภทสารสนเทศออกเป็นหมวดหมู่โดยเฉพาะแบ่งตามหน้าที่ของแต่ละกลุ่มงานในสถานีตำรวจภูธร ด้านการนำเสนอข้อมูล ส่วนใหญ่นำเสนอสารสนเทศในลักษณะทำเอกสารแจก ปัญหาทั่วไปในการดำเนินงานสารสนเทศ โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานสารสนเทศจากหน่วยเหนือ รองลงมา ได้แก่ ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการดำเนินงานสารสนเทศและขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานสารสนเทศ ตามลำดับ ปัญหาการดำเนินงานสารสนเทศทั้ง 5 ด้าน โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการจัดเก็บข้อมูล ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการจัดกระทำข้อมูล รองลงมา ได้แก่ ด้านการนำเสนอข้อมูล และด้านการตรวจสอบข้อมูล ตามลำดับ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานสารสนเทศ โดยส่วนรวมมีแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูลซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูล ตามลำดับ

ปิยะชัย สะเดา (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจภูธร จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการศึกษาที่ได้รับ สภาพปัญหาและความต้องการในทางการศึกษาของตำรวจ 2) เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาที่ได้รับ สภาพปัญหา และความต้องการในทางการศึกษา โดยจำแนกตามช่วงอายุ และสถานที่ในการทำงาน 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยจำแนกตามช่วงอายุ และสถานที่ในการทำงาน 4) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยจำแนกตามช่วงอายุ และสถานที่การทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาที่ได้รับในด้านความรู้จากการอบรมในขณะเรียน จากการอบรมขณะปฏิบัติงาน และจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในเรื่องต่างๆ จะอยู่ใน

ระดับปานกลาง แต่ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์จะอยู่ระดับน้อยปัญหาในการนำไปใช้ปฏิบัติงานจะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้านความรู้ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อเข้าร่วมงานชุมชนสัมพันธ์ มีความต้องการอยู่ระดับปานกลาง 2) การศึกษาที่ได้รับในด้านทักษะ จากการอบรมในขณะที่เรียนส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับปานกลาง แต่ทักษะเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ และการช่วยเหลือตัวประกันอยู่ในระดับน้อย จากการอบรมขณะปฏิบัติงานพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับปานกลาง ยกเว้นทักษะเรื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในระดับน้อยจากการเรียนรู้ด้วยตนเองพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับปานกลาง และปัญหาในการนำความรู้ไปใช้งานในทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้านทักษะ ส่วนใหญ่จะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการรายงานผลการปฏิบัติงานมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 3) การศึกษาที่ได้รับในด้านทัศนคติ จากการอบรมขณะเรียนส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การบริการรับใช้ประชาชน ความยุติธรรม ความอดทนในการปฏิบัติงาน และจิตสำนึกในหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับมาก จากการอบรมขณะปฏิบัติงานพบว่า ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับปานกลาง แต่การบริการรับใช้ประชาชน ความอดทนในการปฏิบัติงาน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และจิตสำนึกในหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาด้วยตนเอง พบว่า ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก แต่มีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมการมองผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะถูกศาลตัดสิน และการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานจะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้านทัศนคติ จะอยู่ในระดับมากในทุก ๆ เรื่อง 4) ภาพรวมของการศึกษาที่ได้รับ สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและความต้องการทางการศึกษา เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ภาพรวมจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านทักษะพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามรายละเอียดพบว่า จากการอบรมในขณะที่เรียน ด้านความรู้ เรื่องกฎหมาย ทัศนคติด้านการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม และจากการศึกษาด้วยตนเอง ด้านทักษะในการรายงานผลการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม และการใช้คอมพิวเตอร์ในงานตำรวจ และจากภาพรวมของความ ต้องการทางการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานมีด้านความรู้และด้านทักษะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้านความรู้ในเรื่องการตรวจค้นจับกุม การทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม การกำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่ทำให้งานได้รับมอบหมายบรรลุ โดยเร็ว การใช้คอมพิวเตอร์ในงานตำรวจและการช่วยเหลือตัวประกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 5) ภาพรวมของการศึกษาที่ได้รับ สภาพปัญหาในการปฏิบัติงาน และความ ต้องการทางการศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานที่ทำงานพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่

เมื่อจำแนกตามรายละเอียดแล้วพบว่า จากการอบรมในขณะเรียน ด้านทัศนคติในเรื่องการทำงาน เป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม จากการอบรมขณะปฏิบัติงานในด้านความรู้ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อเข้าร่วมงานกับชุมชนสัมพันธ์ ด้านทักษะในการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ด้านทัศนคติในเรื่องการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านทัศนคติในเรื่องการมองผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะตัดสินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และภาพรวมของระดับปัญหาการนำไปใช้ปฏิบัติงาน ด้านทักษะ และทัศนคติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .5 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ด้านทักษะระดับปัญหาในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ การรับฟังและการปฏิบัติตามคำสั่ง การรายงานผลการปฏิบัติงาน การตรวจค้น จับกุม และการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ด้านทัศนคติ ระดับปัญหาในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมการมองผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะถูกศาลตัดสิน การบริการรับใช้ประชาชน ความยุติธรรม ความอดทนในการปฏิบัติ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และจิตสำนึกในหน้าที่ตำรวจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้านความรู้ และ ด้านทักษะ พบว่าในเรื่องกฎหมายและ การประสานงานกับฝ่ายต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เลอพงษ์ เรือวานิช (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธร อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความคิดเห็นต่อการสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในด้านต่างๆ รวม 6 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพและความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ความยุติธรรมในหน่วยงาน สวัสดิการในการทำงาน ความถึงพอใจต่องานและขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานตามตัวแปรในประเภทของการปฏิบัติงาน ระดับชั้นยศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจ ผู้วิจัยทำการศึกษาประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ จำนวน 50 คน โดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสายตรวจ อยู่ในระดับพลตำรวจ - ดาบตำรวจและมีประสบการณ์ในงานสายตรวจมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานด้านสายตรวจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาทั้ง 6 ด้าน จะเห็นได้ว่าความถึงพอใจในงานและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ความก้าวหน้าในอาชีพและความมั่นคง ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า

เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจที่มีการปฏิบัติงานและระดับชั้นยศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานสายตรวจต่างกันและเจ้าหน้าที่ตำรวจสายที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานสายตรวจไม่ต่างกัน

ชัยยันต์ ศรีมังคละ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจและกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจและกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่มีต่อสภาพและปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น 3) ศึกษาข้อเสนอแนะของข้าราชการตำรวจ และกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 412 คน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจ จำนวน 236 คน และกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 176 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากประชากรทั้งหมด 692 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่า Cronbach's colficiency $\alpha = 0.95$ แบบสอบถามได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100% จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เพื่อหาค่าแจกแจงความถี่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ทั้งข้าราชการตำรวจและกำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องว่าสภาพการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ในด้านนโยบาย ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและด้านผลการดำเนินงาน สามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก แต่ยังคงมีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด 2) ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจแตกต่างจากความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อสภาพและปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 ในทุกด้านต่อไปนี้ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการวางแผนด้านการดำเนินงานและด้านผลของการดำเนินงาน 3) ข้าราชการตำรวจและกำนันผู้ใหญ่บ้าน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหลายข้อซึ่งสรุปได้เป็น 2 ประเด็นใหญ่ คือ (1) ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่การดำเนินงาน (2) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แอมเฟตามีน (ยาบ้า) ควรทำงานประสานกันให้มากขึ้น

ประสงค์ ก่องมั่ง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก

เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 2) เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและตำแหน่งงาน 4) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและตำแหน่งงาน ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ 2) ปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงานพบว่า ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็นระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชูเกียรติ สุขสวัสดิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 400 คน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้สูตรทายาโรยามาน และใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดโควตา และสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม จำแนกตามเพศและอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนเพศชาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม มากกว่าประชาชนเพศหญิง ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง กรรมกร และเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม ได้แก่ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน เห็นว่า ควรติดตั้งจุดตรวจตู้แดงบริเวณที่เปลี่ยว ระยะห่างระหว่างตู้แดงแต่ละตู้ 500 เมตร ตำรวจสายตรวจมาตรวจตู้แดงต่อรอบควรใช้เวลา 2 ชั่วโมงต่อรอบ มีสายตรวจปฏิบัติหน้าที่ประจำ โดยสอบถามสถานการณ์จากประชาชนใกล้เคียง ใช้พาหนะตรวจพื้นที่เปลี่ยวและซอยต่าง ๆ การตั้งด่านเพื่อตรวจค้นบุคคลหรือพาหนะที่น่าสงสัย ควรตั้งเฉพาะกลางคืนและเปลี่ยนจุดตั้งด่านตรวจไปเรื่อย ๆ ด้านการรักษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดทางอาญา เห็นว่า ควรมีสายตรวจคอยรับแจ้งเหตุตลอดเวลา ก่อนเกิดเหตุร้ายสายตรวจควรเข้าระงับเหตุก่อน การปราบปรามอาชญากรรม วัดลูกระเบิด ผู้มีอิทธิพลและมีมือปืนรับจ้างในพื้นที่ ยาเสพติดและการป้องกันการโจรกรรมทรัพย์สินต่างๆ ควรสืบสวนหาข่าวตลอดเวลา ปราบปรามอย่างต่อเนื่อง จริงจังและจับกุมโดยไม่เห็นแก่หน้าใคร และด้านการบำบัด

ทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน เห็นว่า ตำรวจสายตรวจควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ช่วยเหลือประชาชนทั่วไปโดยบริการอย่างเสมอภาค มีจุดรับแจ้งเหตุและรับคำร้องเรียน ชี้แจงให้ทราบด้วย

วาสนา ธรรมจักร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักความโปร่งใส เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พิคาร์ด (Picard. 1986 : 1143-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนในรัฐเนบราสกา พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ และอาจารย์ที่มีเงินเดือนสูงจะมีแรงจูงใจมากกว่าอาจารย์ที่มีเงินเดือนต่ำ จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการได้รับการตอบสนองความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์หรือแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ตีพาร์ทเนอร์ จำกัด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การปฏิบัติงานของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ตีพาร์ทเนอร์ จำกัด มี 2 ประเด็นที่น่าสนใจและนำมาศึกษา ดังนี้ 1) คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ อัตราเงินเดือน ส่วนงาน 2) การได้รับการตอบสนองความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์ ตามทฤษฎีของบริษัท พลาสติก หรือเพอร์ตีพาร์ทเนอร์ จำกัด 5 ด้าน ได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ความต้องการการยอมรับนับถือ และความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง

สรุปจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และประเภทของกรรมการ ส่งผลต่อกระทบการปฏิบัติงานด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภารกิจหลัก ด้านภารกิจสนับสนุน และด้านภารกิจการมีส่วนร่วม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานว่าด้านใดมีปัญหาต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขในการปฏิบัติงานของกรรมการและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจภูธร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น